

NGO Initiatives to Prevent HIV/AIDS

5/F Unit 506, Tower II Cityland Condominium 10
154 H.V. dela Costa Street, Salcedo Village, Makati City 1227
Tel: 632 817-5049 | Fax: 632 893-5360
Email: info@pfpi.org | Website: www.pfpi.org

PATH Foundation Philippines, Inc.

2007

UNSA MAN ANG STIs?

Ang Sexually Transmitted Infections o STIs usa ka impeksyon nga motakod pinaagi sa pakighilawas (pinaagi sa kinatawo, lubot o baba).

Kasagaran sa mga STIs mamaayo samtang ang uban matambalan lang pero mahimong naa na ang impeksyon sa tibook nimong kinabuhi.

Kung dili matambalan ang STIs mahimong kining makaangin sa mga seryoso nga komplikasyon sama sa:

- Pagbuntis gawas sa matris
- Pagkabaog
- Ubang klase sa cancer
- Kamatayon

ANG KALAMBIGITAN SA STI UG HIV/AIDS

Ang presensya sa STI sa usa ka tawo naka pataas sa risgo nga matakdan sa HIV, ang kagaw nga nakaangin sa AIDS, tungod kay:

- Adunay daghang receptors (white blood cells) para sa HIV kung dunay impeksyon sa STI
- Ang paghubag sa kinatawo maka angin sa mga samad o gasgas nga nag tugot sa HIV nga maka sulod sa lawas

UNSA BUHATON SA TAWO KUNG SILA NAKASINATI NIINING MAONG MGA SENYALES UG SINTOMAS?

- Pa konsulta dayon sa doctor
- Ayaw pag kinaugalingon ug tambal
- Likayan ang pagpakighilawas panahon sa pagpatambal
- Dasiga ang imong pares nga magpatambal

ANG RISGO SA TAWO NGA MAKAKUHA UG STI MOTAAS KUNG:

- Adunay daghang pares sa pakighilawas
- Ang imong partner adunay daghang pares sa pakighilawas
- Ang imong partner adunay STI

UNSAON SA MGA TAWO PAGLIKAY SA ILANG KAUGALINGON NGA MAKAKUHA UG STI?

- A** - *Abstinence* - Walay pakighilawas
- B** - *Be mutually monogamous* - Magmatinud-anon sa imong pares.
- C** - *Correct and consistent condom use.* - Sakto ug makanunayon nga pag gamit sa condom
- D** - *Don't use drugs* - Ayaw pag gamit sa ginadili nga drugas

GONORRHEA

- Ang sintomas kasagaran mogawas labing sayo sa 1 ka adlaw o labing dugay 12 ka adlaw gikan sa pakighilawas
- Adunay dalag nga duga gikan sa kinatawo
- Hapdos ug sakit kung mangihi
- Sakit ang pus-on para sa mga babaye
- Mamaayo

CHLAMYDIA

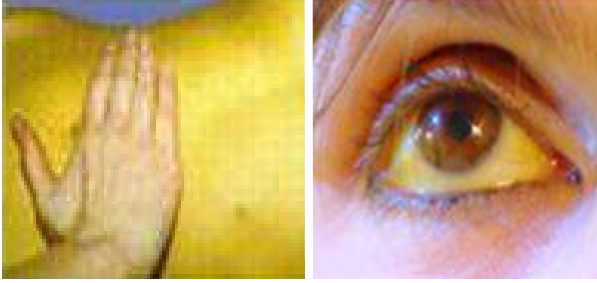
- Ang sintomas kasagaran mogawas labing sayo 1 ka adlaw o labing dugay 12 ka adlaw gin sa pakighilawas
- Tin-aw nga duga-duga gikan sa kinatawo
- Hapdos kung mangihi
- Sakit ang pus-on sa mga babaye
- Mamaayo

PUBIC LICE

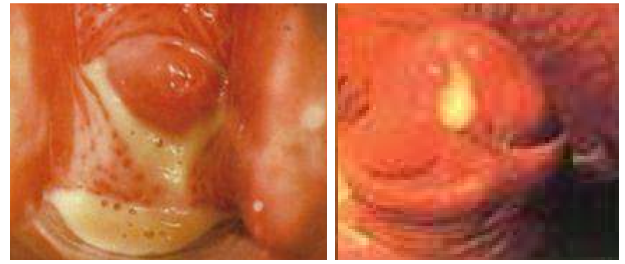
- Grabe nga katol sa palibot sa kinatawo
- Daghang pula-pula nga marka sa kinatawo
- Mahimong mobalhin pinaagi sa pakig kontak sa kinatawo bisan walay pakighilawas
- Mamaayo kung mogamit ug medicated shampoo

HEPATITIS B

- Ang ubang tawo dili makasinati ug bisan unsang sintomas
- Pag pang dalag sa panit ug mata
- Kakapoy
- Dili mamaayo, mahimong makaangin sa cancer sa atay
- Adunay bakuna

TRICHOMONIASIS

- Ang sintomas mogawas sulod sa 5 -28 ka adlaw human sa pakighilawas
- Nag bula, dalag ug baho nga duga gikan sa kinatawo
- Hapdos ug sakit mangihi
- Talagsaon makit-an sa mga lalaki
- Mamaayo

CANDIDIASIS

- Baho ug cheesy nga duga (pareho ug cottage cheese)
- Dili ma agwanta nga kakatol sa kinatawo
- Sakit panahon sa pakighilawas
- Talagsaon sa mga lalaki
- Mamaayo

GENITAL WARTS

- Adunay nanubo nga mura ug cauliflower sa kiatawo ug sa kigul o sa palibot niini
- Maka ingon ug sakit ug pag dugo panahon sa pakighilawas
- Maka angin ug cervical cancer (sa mga babaye)
- Matambalan lang ug pwedi pang mobalik

SYPHILIS THIRD STAGE

- Aduna nay presensya sa kabahong (*gumma*) nga mo apekto sa bisan asang parte sa lawas
- Cardiovascular syphilis- mogawas gikan sa 10-30 ka tuig gikan sa primary stage
- Lisud na o dili na gayud matambalan ug mamaayo

GENITAL HERPES

- Gagmay, sakit ug daghang mga samad samad o luas luas sa kinatawo o sa kigul
- Pagpangatol sa kinatawo ug sa kigul
- Hapdos ug sakit mangihi
- Matambalan apan dili mamaayo
- Ang impeksyon mahimong mobalik

SYPHILLIS PRIMARY STAGE

- Adunay presensya sa usa (1) ka dili sakit nga samad (gitawag ug chancre) sa kinatawo, sa kigul o sa bába
- Ang samad mayo lang sa iyang kaugalingon bisan wala tambali human s usa (1) ka simana
- Mamaayo pero ug dili patambalan ang syphilis mahimong impeksyon sa tibuok kinabuhi ug maka apekto ug makaguba sa daghang parte sa lawas sama sa kasing-kasing, baga, ug utok.

SYPHILIS SECOND STAGE

- Adunay presensya sa mga katol-katol sa kaawasan nga makit-an sulod sa 3-6 ka simana o 1-6 ka bulan human sa pag gawas sa samad (chancre)
- Hilanat ug panakit sa kalawasan
- Sobrang kakapoy
- Mahimong matambalan ug mamaayo apan adunay kalisud.